

LETNO POROČILO LJUDSKE KNJIŽNICE METLIKA 2024

METLIKA, februar 2025

Kazalo vsebine

0 UVOD	4
1 DEJAVNOST KNJIŽNICE	5
1.1. Kratka osebna izkaznica knjižnice.....	5
1.2. Kratka zgodovina knjižnice oz. knjižnične dejavnosti v občini Metlika	6
1.3. Zakonske in druge pravne podlage	7
2 DOLGOROČNI CILJI.....	8
2.1. Poslanstvo knjižnice	8
2.2. Vizija.....	9
3 LETNI CILJI.....	9
3.1. Nakup knjižničnega gradiva	9
3.2. Zbirka knjižničnega gradiva	10
3.3. Uporaba knjižnice in uporabniki:.....	11
3.4. Knjižnica na daljavo – e-knjižnica	12
3.5. Programske dejavnosti.....	12
3.6. Izobraževanje zaposlenih	18
3.7. Prijave na razpise, pozive.....	18
3.8. Sodelovanja	18
3.9. Enota KULTURNI DOM METLIKA	18
3.10. Mednarodne poletne kulturne prireditve »PRIDI ZVEČER NA GRAD«.....	19
4 OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV.....	19
5 NASTANEK MOREBITNIH NEDOPUSTNIH IN NEPRIČAKOVANIH POSLEDIC PRI IZVAJANJU PROGRAMA	20
6 OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV V PRIMERJAVI Z DOSEŽENIMI CILJI IZ POROČILA PRETEKLEGA LETA ALI VEČ PRETEKLIH LET	20
7 OCENA GOSPODARNOSTI IN UČINKOVITOSTI POSLOVANJA GLEDE NA STANDARDE IN MERILA, KOT JIH JE PREDPISALO PRISTOJNO MINISTRSTVO, TER UKREPI ZA IZBOLJŠANJE UČINKOVITOSTI IN KAKOVOSTI POSLOVANJA.....	24
8 OCENA DELOVANJA SISTEMA NOTRANJEGA FINANČNEGA NADZORA.....	24
9 POJASNILA, ZAKAJ NA NEKATERIH PODROČJIH ZASTAVLJENI CILJI NISO BILI DOSEŽENI	25
10 OCENA UČINKOV POSLOVANJA NA DRUGA PODROČJA, PREDVSEM NA GOSPODARSTVO, SOCIALNE RAZMERE, VARSTVO OKOLJA, REGIONALNI RAZVOJ, UREJANJE PROSTORA IN PODOBNO	25
11 DRUGA POJASNILA, KI VSEBUJEJO ANALIZO KADROVANJA IN INVESTICIJSKIH VLAGANJ.....	25
12 POSEBNOSTI V LETU 2024	25
12.1. Odprtost knjižnice v letu 2024	25
12.2. Projekti, dogodki na daljavo	26
12.3. Medknjižnična izposoja	26

12.4. Domoznanska dejavnost	26
NOVOSTI, POMEMBNI DOSEŽKI, ODMEVNI DOGODKI v letu 2024	26
POJASNILA K BILANCI STANJA	27
1. SREDSTVA	27
2. OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	29
POJASNILA K IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV	31
1. PRIHODKI	31
2. ODHODKI	33
POJASNILA K IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV PO VRSTAH.....	35
POJASNILA K IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA.....	36
POJASNILA K IZKAZU FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB	38
POJASNILA K IZKAZU RAČUNA FINANCIRANJA	38

0 UVOD

Z letnim poročilom v Ljudski knjižnici Metlika podajamo prerez našega dela in preverjamo izpolnjevanje našega poslanstva, vizije in strateških usmeritev za preteklo leto.

Obsežen program, ki smo ga izpeljali, implicira zares veliko količino dela in truda vseh zaposlenih v knjižnici. Naš fokus so uporabniki in projekti, prireditve, dejavnosti zanje.

Pozitivni odzivi prebivalcev lokalne skupnosti, kvaliteta storitev, pa tudi številke kažejo, da je knjižnica v lokalnem okolju močno kulturno središče.

Beležimo velik obisk in izposajo knjižničnega gradiva vseh starostnih skupin uporabnikov. Še posebej nas veseli povečan obisk mladih družin, ki se zadržujejo v knjižnici, berejo, se igrajo, ustvarjajo in aktivno ter ustvarjalno preživljajo svoj prosti čas v prostorih knjižnice.

Vsi dogodki v knjižnici in kulturnem domu so bili dobro obiskani, nekateri celo nad pričakovanji, prav tako mednarodne poletne kulturne prireditve »Pridi zvečer na grad«.

Ljudska knjižnica Metlika se z organizacijo prireditev aktivno vključuje v kulturno dogajanje lokalne skupnosti, saj z raznovrstno ponudbo dogodkov zadovoljuje potrebe širokega kroga prebivalcev naše občine. Tako pozitivno posega v življenjski utrip okolja, v katerem deluje. Programe bralne in kulturne vzgoje ter neformalnega izobraževanja smo skrbno zasnovali in načrtovali, posebno pozornost smo, kot vedno, namenili otrokom in mladini ter uporabnikom s posebnimi potrebami.

V letu 2024 smo se posvečali tudi strokovnemu in raziskovalnemu delu, predvsem na področju domoznanstva, z objavami na Kamri in Albumu Slovenije. Poleg ostalega smo na Kamri objavili obsežno zbirko o Narodni čitalnici v Metliki, saj v letu 2025 obeležujemo 160. obletnico njene ustanovitve. Sooblikovali smo portal za slovenske uporabnike knjižnic »Dobreknjige.si« in vzajemni katalog (Cobiss).

V središču našega dela sta bili kvaliteta in strokovnost na vseh segmentih delovanja. Knjižnica mora biti blizu ljudem. S pestrostjo vsebin svojim uporabnikom nudi podlage za razvoj in njihovo tvorno vključevanje v družbo.

Dosegli ali celo presegli smo več ali manj vse zastavljene cilje, vsaj tiste, ki niso vezani na zunanje dejavnike in vplive, kot je npr. obnova prostorov knjižnice, za katero močno upamo, da se bo nadaljevala v letu 2025.

V poročilu so nanizani poglobljeni cilji, ki smo jih zasledovali, in dejavnosti ter storitve, ki smo jih uresničili. To in še mnogo več je bila Ljudska knjižnica v letu 2024.

Hvala vsem sodelavkam in sodelavcu za sodelovanje, kreativnost in predanost ter odlično opravljeno delo. Zahvaljujem se tudi naši ustanoviteljici Občini Metlika za finančno skrb za knjižnično dejavnost in številnim zavodom, organizacijam in društvom za uspešno in kakovostno sodelovanje pri uresničevanju našega programa.

Marta Strahinić, direktorica

1 DEJAVNOST KNJIŽNICE

Ljudska knjižnica Metlika (v nadaljevanju: Knjižnica Metlika) je splošna knjižnica, ki izvaja knjižnično dejavnost kot javno službo. V ta namen zbira, obdeluje, hrani in posreduje knjižnično gradivo, zagotavlja dostop do knjižničnega gradiva in elektronskih publikacij, posreduje bibliografske in druge informacijske proizvode ter storitve, sodeluje v medknjižnični izposoji in posredovanju informacij, pridobiva in izobražuje uporabnike ter izvaja drugo bibliotekarsko, dokumentacijsko in informacijsko delo. K izvajanju javne službe sodi tudi dejavnost knjižničnega informacijskega servisa za izmenjavo podatkov v nacionalnem vzajemnem bibliografskem sistemu, ki je namenjen zagotavljanju pogojev za njegovo delovanje in dostopnosti elektronskih virov informacij v sistemu (Cobiss).

Knjižnica Metlika kot splošna knjižnica izvaja knjižnično dejavnost za prebivalstvo v svojem okolju tako, da sodeluje v vseživljenjskem izobraževanju, zbira, obdeluje, varuje in posreduje domoznansko gradivo, zagotavlja dostopnost in uporabo gradiv javnih oblasti, ki so splošno dostopna na elektronskih medijih, organizira posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle, ki so namenjene spodbujanju bralne kulture, ter za prebivalce s posebnimi potrebami organizira kulturne prireditve, ki so povezane z njihovo dejavnostjo.

1.1. Kratka osebna izkaznica knjižnice

Ustanovitelj: **Občina Metlika**

Leto ustanovitve: 1992

Ime zavoda: **Ljudska knjižnica Metlika**

Skrajšano ime: **Knjižnica Metlika**

Naslov: Cesta bratstva in enotnosti 23, 8330 Metlika

Pravnoorganizacijska oblika: javni zavod

Matična številka: 5617413

ID: 74652613

e-pošta: knjiznica-metlika@guest.arnes.si

Spletna stran: www.knjiznica-metlika.si

Organi zavoda: direktorica in svet zavoda

Direktorica: Marta Strahinić, bibliotekarska svetnica

Svet zavoda: Mojca Mežnaršič (predsednica), Gabriela Grlica (namestnica), Milena Cesar, Sašo Jeršin in Andrej Videtič

Število zaposlenih: 6

Zaposleni: Marta Strahinić (direktorica – bibliotekarska svetnica), Gabriela Grlica (dipl. bibliotekarka), Lidija Nemanič Baškovič (samostojna bibliotekarka), Katja Pinter Željko (knjižničarka), Kristina Kopinič (manipulantka) in Rok Orlič (višji knjižničar – koordinator in organizator kulturnega programa).

1.2. Kratka zgodovina knjižnice oz. knjižnične dejavnosti v občini Metlika

15. oktobra 1865 je bila ustanovljena Narodna čitalnica v Metliki, prva na Dolenjskem. Njen prvi predsednik je bil Janez Kapelle. Leta 1909 se je čitalniška knjižnica preosnovala v ljudsko, še vedno v okviru čitalnice. Leta 1932 je knjižnico prevzelo Sokolsko društvo, v okviru katerega je delovala do 2. svetovne vojne.

Leta 1962 so knjižnico uredili po takratnih sodobnih knjižničarskih metodah. Z željo, da bi prišla dobra knjiga tudi v roke podeželskega bralca, je delovala občinska potujoča knjižnica.

Leta 1971 je knjižnica dobila prostor v metliškem gradu, leta 1975 je honorarno zaposlena višja knjižničarka Lea Grabrijan začela s strokovnim urejanjem knjižnice. Leta 1976 je knjižnica dobila prostore na Pungartu, slovesno odprtje je bilo naslednje leto 15. maja.

Leta 1985 se je v metliški knjižnici redno zaposlila prva knjižničarka in s tem se je začel sistematičen razvoj dejavnosti, ki se je utrdil z novim Zakonom o zavodih leta 1991 ter Odlokom o ustanovitvi Ljudske knjižnice Metlika kot **javnega zavoda** leta 1992. Tako zakon kot odlok o ustanovitvi sta začrtala smernice razvoja ter s tem dostop do knjižničnega gradiva in informacij.

Leta 1997 je knjižnica z obnovo pridobila večji prostor za prosti pristop, čitalnico z večnamenskim prostorom in otroški oddelek. Leta 1998 sta se poleg dveh zaposlenih zaposlila še bibliotekarka in knjižničar s krajšim delovnim časom (1,5 delavca).

Z novo zakonodajo, zlasti z drugim Zakonom o knjižničarstvu iz leta 2001, naraščanjem števila obiskovalcev, izposoje knjižničnega gradiva in obiska na prireditvah so se pogoji za delovanje javnega zavoda zelo spremenili: poleg prostorske stiske za knjižnično gradivo v prostem pristopu so postali čitalniški prostori neustrezni, pojavilo se je pomanjkanje prostora za skladišče, arhiv in domoznanstvo, komunikacijskih prostorov, prostora za prireditve. Zaradi številnih novih zakonskih zahtev in potreb uporabnikov je bilo potrebno ustrezno število zaposlenih za izvajanje nalog knjižnične dejavnosti kot javne službe. Zahtevnost pri opravljanju nalog zaposlenih predstavlja tudi nacionalni bibliografski sistem z nenehnimi spremembami in novostmi.

Januarja 2010 je začela v metliški občini delovati potujoča knjižnica oz. bibliobus Knjižnice Mirana Jarca Novo mesto, ki vsak mesec obiše pet postajališč (Suhor, Radovica, Drašiči, Krasinec in Gradac).

S 1. 1. 2016 je Ljudska knjižnica Metlika s sklepom Občinskega sveta Metlika dobila v upravljanje kulturni dom, s 1. 1. 2017 pa je prevzela še organizacijo mednarodnih poletnih kulturnih prireditev »Pridi zvečer na grad«.

Danes je v knjižnici zaposlenih 6 delavcev. Knjižnica se sooča z veliko prostorsko stisko, saj se od leta 1997 kvadratura knjižnice ni povečala. Pridobili smo le učilnico in arhiv v

kletnih prostorih (2021). Vse več knjižničnega gradiva zaradi tega ni več v prostem pristopu.

Kot sodobna splošna knjižnica se Ljudska knjižnica Metlika sooča z novimi izzivi in nalogami, izposoja in obisk se iz leta v leto povečujeta, velik poudarek je na vseživljenjskem učenju, kvalitetnem preživljanju prostega časa, gradimo identiteto lokalne skupnosti, ki jo imenujemo domoznanstvo, s tem negujemo narodno zavest in pripadnost, delujemo kot informacijsko središče in učimo, kako informacije učinkovito poiskati ter jih uporabiti, za dostop do storitev informacijske družbe imamo na razpolago sodobno tehnologijo.

Smo tudi socialno središče, stičišče vseh generacij, demokratičen prostor, ki je dostopen vsem – brezplačno in brezpogojno. Velik poudarek dajemo digitalizaciji, predvsem domoznanskega gradiva.

Za vse našete naloge potrebujemo prostor in s tem boljše delovne pogoje, predvsem pa prostore, v katerih se bodo naši uporabniki počutili prijetno in domače, skratka potrebujemo knjižnico, ki bo »dnevna soba« našega mesta.

1.3. Zakonske in druge pravne podlage

a) Status in poslovanje knjižnice določajo:

- Odlok o ustanovitvi Ljudske knjižnice Metlika (Ur. l., št. 121/2021)
  - Zakon o knjižničarstvu (Ur. l. RS št. 87/01, 96/02, 92/15) s podzakonskimi akti in spremembami
  - Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (Ur. l. RS, št. 29/03)
  - Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Ur. l. RS, št. 73/03, 70/08)
  - Pravilnik o razvidu knjižnic (Ur. l. RS, št. 105/03)
  - Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Ur. l. RS, št. 56/02, 4/10, 20/11, 111/13)
  - Zakon o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, 8/96, 36/00 – ZPDZC, 127/06 – ZJZP)
  - Zakon o lokalni samoupravi (Ur. l. RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF in 14/15- ZUUJFO)
- itd.

b) Poslovanje knjižnice urejajo tudi:

- Zakon o javnih financah (Ur. l. RS, št. 11/11-UPB4 s spremembami)
- Zakon o računovodstvu (Ur. l. RS, št. 23/99, 30/02, 114/06 – ZUE s spremembami)
- Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2018 in 2019 (Ur. list RS, št. 71/17, 13/18 in 83/18)
- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju; ZSPJS (Ur. l. RS, št.58/2008)
- Kolektivna pogodba za javni sektor KPJS (Uradni l. RS, št. 57/08 s spremembami)

- Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti (Ur. l. RS, št. 39/96, 40/97, 82/99,102/00, 52/01, 64/01, 45/04)
- Zakon o avtorskih in sorodnih pravicah (Ur. l. RS, št. 16/07, 68/08, 110/13, 56/15)
- Zakon o varstvu osebnih podatkov (Ur. l. RS, št. 94/07; ZVOP-2 od 25. 5. 2018)
- Uredba o napredovanju javnih uslužbencev v plačne razrede (Ur. l. RS, št. 51/2008, 91/2008)
- Pravilnik o merilih za ugotavljanje redne delovne uspešnosti direktorjev pravnih oseb s področja kulture (Ur. l. RS, št. 7/2009)
- Pravilnik o imenovanju v strokovne nazive v knjižnični dejavnosti
- Predpisi s področja varnosti in zdravja pri delu, požarne varnosti ter drugi.

c) Ostali splošni in interni akti zavoda:

- Pravilnik o splošnih pogojih poslovanja
- Pravilnik o upravljanju Kulturnega doma Metlika
- Pravilnik o računovodstvu
- Strateški načrt zavoda Ljudska knjižnica Metlika 2019–2023
- Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest
- Načrt promocije zdravja na delovnem mestu
- Pravilnik o delovnem času
- itd.

2 DOLGOROČNI CILJI

Strateški načrt Ljudske knjižnice Metlika je usmerjen v izboljšanje pogojev za izvajanje dejavnosti, ki se nanašajo na prostor, tehnično opremljenost, aktualnost zbirke ter ustrezno število zaposlenih, ki bodo strokovno usposobljeni in motivirani za obvladovanje stalnosti sprememb. Ti pogoji bodo povečali dostopnost (tudi z bibliobusom) in kvaliteto knjižničnih storitev prebivalcem občine Metlika. Knjižnica bo uresničevala svojo kulturno, izobraževalno, informacijsko in socialno poslanstvo v skladu s potrebami prebivalcev v lokalni skupnosti, katere del je. Cilji knjižnice so ustrezni, moderni, funkcionalni prostori in oprema – knjižnica kot tretji prostor.

2.1. Poslanstvo knjižnice

Ljudska knjižnica Metlika predstavlja kulturno, informacijsko, izobraževalno, socialno in komunikacijsko stičišče posameznikov, skupin, lokalne skupnosti, kulturnih ustanov in drugih organizacij.

Svojim obiskovalcem omogoča demokratičen dostop do vseh vsebin svojih zbirk za odrasle in otroke (knjižnih, strokovno-znanstvenih, kulturno-umetniških, splošno-izobraževalnih, razvedrilnih in drugih), tako da jim posreduje gradivo in informacije, shranjene na tiskanih in digitalnih nosilcih.

Svoje poslanstvo uresničuje z razvijanjem bralne kulture in različnih oblik pismenosti, zlasti z usposabljanjem uporabnikov za uporabo knjižnice in njenih informacijskih virov. Spodbuja vključevanje prebivalcev v procese vseživljenjskega učenja. Z oblikovanjem posebnih storitev skrbi za vključenost ranljivih skupin prebivalstva.

Z dejavnostmi za kakovostno preživljanje prostega časa predstavlja knjižnica prostor sproščenega druženja, odprt, povezovalec in ustvarjalni tretji prostor.

Ohranja kulturno identiteto ter s svojimi storitvami sooblikuje podobo Metlike in njene okolice. Do svojega okolja in uporabnikov je družbeno odgovorna in transparentna. O svojem delu redno poroča ter seznanja javnost o svojih storitvah. Spremlja zadovoljstvo uporabnikov in si prizadeva za njihovo zaupanje in splošen ugled knjižnice v družbi.

Z bibliobusom Knjižnice Mirana Jarca Novo mesto vzpostavlja kvalitetno knjižnično mrežo v celotni občini ter zagotavlja povečan in kvaliteten izbor knjižničnega gradiva. Ljudska knjižnica Metlika zbira domoznanstvo.

2.2. Vizija

Naša vizija so ustrezni prostori, storitve v skladu s strokovnimi usmeritvami ter pričakovanji, potrebami in zahtevami uporabnikov. Strokovno usposobljeni, kompetentni in motivirani zaposleni želimo ohraniti prijazno knjižnico, ki bo svojim uporabnikom še naprej dvigovala kvaliteto življenja, omogočala izobraževanje in izpolnjevanje prostega časa.

Prizadevali si bomo naše storitve približati najširšemu krogu prebivalstva, prepoznavni želimo biti v našem lokalnem, pa tudi regionalnem, slovenskem in evropskem okolju.

3 LETNI CILJI

V letu 2024 smo sledili cilje, ki izhajajo iz strateških usmeritev Knjižnice Metlika in Programa dela za leto 2024. Poleg obstoječih projektov smo razvijali nove, dopolnjevali in razvijali smo naše dejavnosti ter tako uresničevali vizijo in poslanstvo knjižnice v dobro naših uporabnikov.

3.1. Nakup knjižničnega gradiva

Realizacija nakupa v letu 2024 je bila 32.438,33 EUR, za kar smo po povprečni ceni 26,70 EUR kupili 1.155 enot knjižničnega gradiva – brez e-knjig in zvočnih knjig; ob upoštevanju slednjih pa je nakup 1.255 enot knjižničnega gradiva.

Ljudska knjižnica Metlika ima le eno organizacijsko enoto – osrednjo knjižnico in našim bralcem smo želeli ponuditi čim pestrejšo izbiro naslovov knjižničnega gradiva, seveda v okviru naših finančnih zmožnosti. Ostale večje kraje v naši občini pokriva bibliobus Knjižnice Mirana Jarca Novo mesto, ki prav tako nudi bralcem širok izbor naslovov (tudi novosti) knjižničnega gradiva.

Nakup knjižničnega gradiva je bil 1.255 enot (upoštevane tudi zvočne knjige), prirast pa je bil 1.401 enota, saj smo 146 enot dobili v dar.

V letu 2024 smo načrtovali 50 % strokovnega in prav toliko leposlovnega gradiva, vendar je bil realiziran nekoliko večji nakup leposlovja – 52 %, saj je po njem veliko povpraševanja. V občini Metlika ni višje- in visokošolskih zavodov, nimamo niti srednje šole, zato beležimo manjše povpraševanje po strokovnem gradivu.

Kupili smo tudi 42 % naslovov knjižničnega gradiva, namenjenega otrokom in mladini do 15. leta starosti in 58 % naslovov za odrasle. Za nekoliko večji nakup gradiva za otroke in mladino smo se odločili, ker otroci in mladina do 15. leta starosti predstavljajo velik delež našega članstva, veliko sodelujemo tudi z otroškim vrtcem in šolo.

Pri nakupu knjižničnega gradiva v letu 2024 smo upoštevali naslednje kriterije, opredeljene v Načrtu letnega nakupa knjižničnega gradiva za leto 2024:

- informacijske, izobraževalne, raziskovalne in kulturne potrebe okolja
- razvijanje branja, bralne kulture in informacijske pismenosti
- značilne potrebe okolja
- posebne potrebe okolja
- aktualnost knjižničnega gradiva
- zastopanost različnih vrst knjižničnega gradiva
- zastopanost različnih tematskih oz. predmetnih področij
- enaka dostopnost knjižničnega gradiva za vse prebivalce na območju knjižnice

3.2. Zbirka knjižničnega gradiva

Knjige, brošure	Neknjižno gradivo	Serijske publikacije	SKUPAJ
40.026	1.995	562	42.583

Prirast knjižničnega gradiva – inv. enote (brez e-knjig in zvočnih knjig)

	Knjige, brošure	Neknjižno gradivo	Serijske publikacije	SKUPAJ
Nakup	1.063	22	70	1.155
Dar	93	38	15	146
Zamena	0	0	0	0
SKUPAJ	1.156	60	85	1.301

Nakup e-knjig in zvočnih knjig

E-knjige	Zvočne knjige	SKUPAJ
0*	100	100

*Vzpostavljen je bil nov portal za izposajo e-knjig Cobiss Ela – knjižnice imajo na voljo vse gradivo, plačajo število izposoj.

Odpis knjižničnega gradiva

Knjige, brošure	Neknjižno gradivo	Serijske publikacije	SKUPAJ
1.001	14	55	1.070

3.3. Uporaba knjižnice in uporabniki:

Aktivni člani:

Mladina	Odrasli	SKUPAJ
781	846	*1.627

*aktivni člani so člani, ki so v letu 2024 vsaj enkrat obiskali knjižnico; sicer ima knjižnica 2.186 članov

Število obiskovalcev knjižnice (fizični obisk):

Obisk knjižnice	21.824
Obisk zaradi udeležbe na prireditvah	14.062*
SKUPAJ:	35.886

*upoštevane obiske v knjižnici, na poletnih prireditvah in v KD - v naši organizaciji ali soorganizaciji

Izposoja na dom:

	Knjige, brošure	Serijske publikacije	Neknjižno gradivo	SKUPAJ
Izposoja na dom	67.311	2.978	2.025	72.314

Elektronske in avtomatizirane storitve pri izposoji gradiva:

	Število storitev
Rezerviranje gradiva preko Cobiss Opac-a	1.943
Podaljšanje izposoje gradiva s pomočjo Cobiss Opac-a	13.181

Medknjižnična izposoja (realizirana):

	Pasiva – izposojeno gradivo iz drugih knjižnic	Aktiva – posojeno gradivo v druge knjižnice	SKUPAJ
Število fizičnih enot	352	34	386
Število kopij dokumentov	0	0	0
Število elektronsko posredovanih dokumentov	26	0	26
SKUPAJ	378	34	412

3.4. Knjižnica na daljavo – e-knjižnica BIBLOS – izposoja e-knjig

2022	2023	2024
290	424	412*

*Vzpostavili smo nov sistem Cobiss Ela, ki je začel delovati junija 2024.

KAMRA – zapisi in ogledi zapisov

Album Slovenije	Novice	Organizacije	MME	DZ	Podzbirke	skupaj novi zapisi 2024	Št. ogledov v 2024
4	8	0	39	1	5	57	16.560

MME – multimedijски elementi; DZ – digitalne zbirke

3.5. Programske dejavnosti

DEJAVNOSTI, PROJEKTI ZA OTROKE IN MLADINO

❖ Pravljične ure

V knjižnici načrtujemo redne pravljicne ure vsako prvo in tretjo sredo v mesecu. Le-te so prijetna oblika druženja mladih zlasti v predšolskem obdobju, kjer se otroci s pomočjo pravljicarke srečujejo s knjigo in knjižnico, bogatijo besedni zaklad, se družijo in ustvarjajo. Na rednih urah pravljič se občasno (predvsem v zimskem času) srečujemo z veliko prostorsko stisko.

Za leto 2024 smo načrtovali najmanj 10 pravljič, realizirali pa smo jih 23.

Obisk: 746

❖ Spletne pravljice ali pravljice na daljavo

S pravljičami na daljavo smo zaradi zdravstvenih razmer začeli v letu 2020. Naletele so na odličen odziv naših uporabnikov in gledanost, ki nas je prijetno presenetila, zato smo z njimi nadaljevali tudi v letu 2021. Naši mladi bralci so jih gledali tudi v letu 2024. Vse spletne pravljice so dostopne na spletni strani knjižnice oz. preko knjižničnega youtube kanala.

❖ Parkirni dan (v okviru tedna mobilnosti)

Dogodek je potekal v soorganizaciji Občine Metlika in Zavoda Metlika, sodelovali smo s pripovedovanjem oziroma branjem pravljič, zgodb učencem prvih razredov OŠ Metlika, Podzemelj in OŠ Suhor ter z ustvarjalnimi delavnicami na Mestnem trgu.

Obisk: 93 prvošolcev

❖ **Ustvarjalne delavnice**

Načrtovane so bile ob pravljčnih urah, srečanjih z ustvarjalci in ob posebnih dogodkih (kulturni praznik, teden otroka, počitniške dejavnosti, velika noč, veseli december ...). Izvedli smo jih 28 (skupaj z delavnicami LAS v kampu Podzemelj)

Obisk: 788

❖ **Bibliopedagoške ure**

Bibliopedagoške ure so namenjene izobraževanju otrok in mladine s predstavitvijo knjižnice, uporabe knjižničnega gradiva in informacijskih virov. V letu 2024 smo jih izvedli 8; obisk: 158.

❖ **Počitniške dejavnosti**

V smislu razvijanja bralne kulture in pridobivanja članstva povabimo otroke med poletnimi, jesenskimi in zimskimi počitnicami v knjižnico na družabne igre, kviz z ugankami, zabavne urice, delavnice in ure pravljic. Izvedli smo jih 5.

Obisk: 50

❖ **Knjižne uganke za otroke in mladino**

Otroci, ki obiskujejo knjižnico, so reševali knjižne uganke. Žrebanje je bilo izvedeno s pomočjo knjižničarke, ki je nagrajencu podelila knjižno ali drugo nagrado. Ime nagrajenca je bilo javno objavljeno v čitalnici knjižnice. Število srečanj – žrebanj: 33, število sodelujočih: 299.

❖ **Vrtec na obisku**

V dogovoru z vzgojiteljicami nas obišejo skupine iz Otroškega vrtca Metlika. V letu 2024 beležimo 14 obiskov. Obisk: 192

❖ **Predšolska bralna značka »Malček bralček«**

S predšolsko bralno značko se najmlajši že v predšolskem obdobju srečajo s knjigo in knjižnico, kar jim predstavlja lažji prehod v osnovnošolsko izobraževanje. Organizirali smo predstavitvene ogledke knjižnice, povezane s pravljčno uro in knjižnimi darili (dar Zveze prijateljev mladine Slovenije).

Obisk: 69

Zaključno prireditev smo izvedli 3. 4. 2024 s predstavo Maček Muri in Maca muca v KD Metlika.

Obisk: 220

Predšolsko bralno značko je opravilo 75 otrok.

❖ **Pravljčni stolček**

Projekt izvaja mladinska knjižničarka Katja v sodelovanju z Otroškim vrtcem Metlika. Knjižničarka obiše skupinice v vrtcu in jim na prav posebnem, pravljčnem stolčku, ki so ga v ta namen izdelali v vrtcu, prebere ali pove pravljico. V letu 2024 je opravila 17 obiskov – pravljice je poslušalo 236 otrok.

❖ **Joga za najmlajše**

Jogo za najmlajše vodi profesorica športne vzgoje in učiteljica joge za odrasle in otroke, domačinka Zdenka Kavčič. Poteka enkrat mesečno (dve skupini) v čitalnici knjižnice. Izvedli smo 7 srečanj; obisk: 42.

❖ **»Romi, povabljeni v knjižnico«**

V okviru projekta smo pripravili 18 dogodkov, ki se jih je udeležilo 169 otrok.

❖ **»Poletavci – poletni bralci«**

Projekt pripravljamo v sodelovanju z Mestno knjižnico Ljubljana, ki je začetnica projekta v slovenskem prostoru. Poletavci so otroci med 7. in 12. letom starosti, ki med poletnimi počitnicami 30 dni berejo pol ure na dan.

V šolah smo opravili 12 organiziranih predstavitev projekta, ki se jih je udeležilo 317 učencev.

V projektu je sodelovalo 69 mladih bralcev. Zaključna prireditev (»Dan za poletavce«) je bila 25. 9. 2024, in sicer igriv nastop z Damjano Golavšek. Obisk: 120

❖ **Projekt »Najpoletavci«**

Bralni projekt, namenjen mladim med trinajstim in šestnajstim letom starosti, ki med poletnimi počitnicami preberejo vsaj tri knjige. V spletni obrazec vpišejo naslove in avtorje prebranih knjig ter kratek opis. Vsi poletni bralci prejmejo priznanje in majico ter sodelujejo v nagradnem žrebanju. Namen projekta je spodbujanje bralnih navad v času poletnih počitnic. Sodelovalo je 8 mladih bralcev.

❖ **Bralni maraton**

Pripravljamo ga septembra za začetek bralne sezone v sodelovanju z DPM Metlika. Knjižničarki Lidija in Katja sta obiskali v šoli ali gostili v naši knjižnici 11 razredov OŠ Metlika, Podzemelj in Suhor (1. do 4. razred) ter jim prebrali zgodbo. Sodelovalo je 218 učencev.

❖ **Projekt »Rastem s knjigo«**

Projekt poteka v sodelovanju z Javno agencijo za knjigo RS. Gre za program »Kaj mi ponuja knjižnica«, s katerim vabimo sedmošolce v knjižnico ter jim ob obisku podarimo knjigo in promocijski material. Program obiska zajema:

- predstavitev knjižnice
- knjižnično-informacijsko opismenjevanje
- motivacijo za branje
- e-viri: Biblos, Cobiss, mCobiss, Audibook itd.

Projekt je nacionalen in vključuje aktivno sodelovanje splošnih in šolskih knjižnic. Sodelovali so učenci 7. razredov OŠ Metlika in Podzemelj, skupaj 88 učencev.

DEJAVNOSTI, PROJEKTI ZA ODRASLE

❖ Bralna značka za odrasle – bralni klub

Bralni projekt je namenjen branju kakovostnih del ter aktivnemu sooblikovanju razvoja bralnih navad. Organiziramo srečanja (druženja) s knjigo in pogovore. V letu 2024 je bilo 10 srečanj – organiziranih pogovorov o knjigah.

Obisk: 122

Bralno značko za odrasle je osvojilo 34 bralcev. Priznanja smo jim podelili novembra na zaključni prireditvi z gostjo, pisateljico Ivano Vatovec.

❖ Recitiranje ob svetovnem dnevu poezije

Recitiranje izvedemo vsako leto 21. marca, ki je svetovni dan poezije. V letu 2024 je sodelovalo 11 recitatorjev iz Metlike, Črnomlja, Semiča in Ozlja. Obisk: 25

❖ Knjižne razstave

V knjižnici pripravljamo knjižne razstave s knjižnimi novostmi, tematske razstave ali razstave, povezane z aktualnimi dogodki: v letu 2024 smo obeležili npr. slovenski kulturni praznik, 8. marec in materinski dan, svetovni dan čebel, itd.

❖ Literarni večeri, predstavitve knjig in ustvarjalcev

Izvedli smo 11 dogodkov, nekatere v knjižnici, nekatere v kulturnem domu. Med najbolj odmevnimi sta bili predstavitvi knjig Ota Nemaniča *Tako je bilo in tudi drugače* ter Matjaža Rusa *Sprehod po Metliki*.

❖ Srečanje s knjižničarko v Domu starejših občanov

V letu 2024 smo organizirali 8 srečanj v živo, hkrati smo oskrbovancem dostavljali knjižnično gradivo. Ob svetovnem dnevu knjige smo pripravili literarno-glasbeni domoznanski dogodek, ki se ga je udeležilo preko 40 varovancev doma. Nastopilo je 8 domačih ustvarjalcev.

❖ »Knjige na dom«

Starejšim, invalidom in bolnim, ki ne morejo do nas, nudimo storitev knjige na dom. V letu 2024 smo izvedli okoli 24 dostav ter okoli 48 enot knjižničnega gradiva.

❖ »Knjige na počitnicah«

Knjige, ki so bile namenjene za odpis, smo v poletnih mesecih ponudili bralcem v Kampu Podzemelj. V letu 2024 novih knjig nismo dostavljali, so pa imeli na voljo gradivo preteklih let.

❖ Predavanja in delavnice

V letu 2024 smo izvedli dve predavanji in eno delavnico.

Obisk: 77

❖ **Svetovni dan knjige in Noč knjige v Ljudski knjižnici Metlika**

Svetovni dan knjige in Noč knjige smo obeležili z literarno-glasbenim domoznanskim dogodkom v Domu starejših občanov Metlika (8 nastopajočih) v dopoldanskem času in s predstavitvijo pesniške zbirke Mladena Babiča »Kljove viruljanke serafinke« (Razmišljanja o razmišljanjih v času) v večernem času. Obisk: 65

❖ **Sodelovanje z ZIK Črnomelj**

- svetovalna točka: potekala je 16 x po 2 uri
- Umovadba: 18 x, 138 udeležencev
- tečaj nemškega jezika v dveh skupinah: 24 srečanj; 223 udeležencev
- učenje slovenskega jezika za priseljence (nadaljevalni tečaj): 12 srečanj; 122 udeležencev
- delavnica Digitalno zdravstvo na dlani – uporaba portala ZVEM

❖ **Trdinov literarni pohod**

S knjižnico Mirana Jarca Novo mesto in Knjižnico Ivan Goran Kovačić iz Karlovca sodelujemo pri organizaciji **Trdinovega literarnega pohoda**, ki se ga je udeležilo okoli 70 pohodnikov.

❖ **Zbiranje spominov**

V letu 2024 smo zbirali spomine (fotografije, zgodbe, razglednice ...) na temo »Telesno kulturna in športna društva«.

❖ **Knjižnica semen**

Splošne knjižnice ponujamo vedno več inovativnih dejavnosti in s tem pomembno vplivamo na lokalno skupnost, v kateri delujemo. Z umeščanjem knjižnic semen v knjižnico želimo izpostaviti svojo izobraževalno funkcijo, vzpodbuditi posameznika k aktivnemu delovanju v svojem okolju in k ohranitvi kulturne in naravne dediščine (in semena to so!), pa tudi k ustvarjanju vezi med člani skupnosti.

Glavno vodilo in načelo knjižnic semen je promocija biotske raznovrstnosti, lokalne pridelave hrane, samooskrbe in vrnitev semen v roke ljudi.

Število uporabnikov knjižnice semen v letu 2024: 60; od tega novih v letu 2024: 12

Število vnesenih različnih semen: 81; od tega novih v letu 2024: 26

Izposojenih vrečk: 62

❖ **Domoznanska dejavnost**

Načrtno zbiramo domoznansko gradivo, ki ima svojo postavitev na naših knjižnih policah kot posebna zbirka.

V letu 2015 smo začeli z bolj intenzivno digitalizacijo domoznanskega knjižničnega gradiva in pripravo domoznanskih vsebin, zbirk ter objavo le-teh na Kamri in v Albumu Slovenije. V letu 2024 smo na Kamri objavili obsežno zbirko o Narodni čitalnici v Metliki.

❖ Dobreknjige.si

Dobreknjige.si je spletni portal s priporočilno literaturo, namenjen promociji dobrega branja. Njegovo zanesljivost, nepristranskost in ažurnost vzajemno zagotavljamo slovenske splošne knjižnice, v sodelovanju z literarnimi kritiki ter našimi bralkami in bralci, uporabniki portala o dobrih knjigah. Sodeluje preko 30 splošnih knjižnic.

V letu 2024 smo na portal dodali 12 novih zapisov o knjigah, skupno jih imamo 57 in 138.799 ogledov le-teh, od tega v letu 2024 kar 28.883.

Kako uspešni smo na tem področju prikazuje spodnja tabela za dolenjsko območje:

KNJIŽNICA	Vnašalci (vsi)	Vnašalci (aktivni 2024)	Zapisi na 31. 12. 2023	Prirast v letu 2024	Zapisi na 31. 12. 2024	Vsi ogledi do 31. 12. 2023 (op.2)	Ogledi v letu 2024 (op. 2)	Vsi ogledi do 31. 12. 2024 (op. 2)
Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto	5	3	60	6	66	313.067	12.264	325.311
Knjižnica Brežice	1	0	20	0	20	123.446	3.211	126.657
Valvasorjeva knjižnica Krško	3	1	114	23	137	292.423	25.827	318.250
Ljudska knjižnica Metlika	1	1	45	12	57	109.916	28.883	138.799
Knjižnica Miklova hiša Ribnica	2	0	95	0	95	474.808	17.337	492.145
Knjižnica Sevnica	2	0	8	0	8	29.874	1.136	31.010
Knjižnica Pavla Golie Trebnje	2	0	15	0	15	41.258	2.735	43.993
Knjižnica Črnomelj	1	1	0	1	1	0	86	86
Knjižnica Kočevje	3	1	147	46	193	191.497	45.805	237.302
SKUPAJ OBMOČJE	20	7	504	88	592	1.576.289	137.284	1.713.573

3.6. Izobraževanje zaposlenih

V Etičnem kodeksu slovenskih knjižničarjev je zapisano, da mora knjižničar nenehno izpopolnjevati svoje strokovno znanje in ustvarjalno prispevati k razvoju knjižničarske stroke in njene dejavnosti. Zavedati se mora pripadnosti knjižničarski stroki in s svojim strokovnim delom prispevati k utrjevanju njenega ugleda in kolektivnega duha. Dolžnosti oz. pravice delavcev do izobraževanja so določene tudi v 42., 43. in 44. členu Kolektivne pogodbe za kulturne dejavnosti v RS.

Zaposleni so se udeležili nekaterih aktualnih seminarjev, posvetov in tečajev, ki jih potrebujejo pri svojem delu.

3.7. Prijave na razpise, pozive

- Ministrstvo za kulturo – nakup knjižničnega gradiva – odobren v višini **12.664,00** EUR
- Drugih razpisov oz. pozivov ni bilo.

3.8. Sodelovanja

- Občina Metlika
- Mestna skupnost Metlika
- JSKD, območna izpostava Metlika
- Otroški vrtec Metlika
- OŠ v občini (Metlika, Podzemelj, Suhor)
- Knjižnice dolenjskega območja in ostale slovenske splošne knjižnice
- ZIK Črnomelj
- Društvo prijateljev mladine Metlika
- KD »Pridi zvečer na grad«
- Belokranjski muzej Metlika
- Zavod Metlika, Mladinski center Metlika
- Društvo kmečkih žena Metlika
- Društvo invalidov Metlika
- Dom starejših občanov Metlika
- Društvo Žumberčanov in prijateljev Žumberka
- Območna organizacija Rdečega križa Metlika
- Šent Metlika
- Hiša sadeži družbe Metlika itd.

3.9. Enota KULTURNI DOM METLIKA

1. 1. 2016 je Ljudska knjižnica Metlika s sklepom Občinskega sveta dobila v upravljanje Kulturni dom (v nadaljevanju KD). V kulturnem domu se je v letu 2024 zvrstilo:

5 gledaliških predstav za odrasle (660 obiskovalcev)

17 lutkovnih ali igranih predstav za otroke (2.541 obiskovalcev)

13 kino predstav (1.258 obiskovalcev)

44 ostalih dogodkov (5.100 obiskovalcev)

Skupaj v KD v letu 2024: 79 dogodkov in okoli 9.559 obiskovalcev.

3.10. Mednarodne poletne kulturne prireditve »PRIDI ZVEČER NA GRAD«

V okviru 32. mednarodnih poletnih kulturnih prireditev »Pridi zvečer na grad« se je zvrstilo 19 dogodkov, in sicer 15 za odrasle ter 4 za otroke. Vsi dogodki so bili dobro obiskani, skupaj si je prireditve ogledalo preko 4.500 obiskovalcev, na odru se je zvrstilo preko 500 nastopajočih iz Slovenije, Hrvaške, Avstrije, Nemčije, Srbije, Peruja Velikonočnih otokov (Rapa Nui) in Avstralije.

Obiskovalci so uživali ob glasbi, predstavah, folklori, lutkovnih predstavah in operni pravljici. Nastopile so domače skupine, društva in izvajalci in od drugod. Letos beležimo pestro mednarodno udeležbo nastopajočih.

PRIDI ZVEČER NA GRAD

MEDNARODNE POLETNE KULTURNE PRIREDITVE

4 OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV

Cilji letnega finančnega in delovnega načrta so bili v glavnem realizirani, na določenih področjih celo preseženi. Poleg bibliografskih in informacijskih storitev, medknjižnične izposoje ter dejavnosti knjižnično-informacijskega sistema smo izvajali vrsto dejavnosti vseživljenjskega učenja, izobraževanja in širjenja bralne kulture z različnimi oblikami dela za otroke, mladino in odrasle ter za uporabnike s posebnimi potrebami.

Uspešni smo bili pri pridobivanju finančnih sredstev na podlagi poziva Ministrstva za kulturo za nakup knjižničnega gradiva in sodelovanj ter sponzorskih sredstev predvsem za poletne prireditve »Pridi zvečer na grad«:

- Ministrstvo za kulturo RS: nakup knjižničnega gradiva – 12.664,00 EUR
- sponzorska in donatorska sredstva v znesku 2.250,00 EUR za poletne prireditve (številni posamezniki, društva, zavodi, organizacije pa so nam še dodatno pomagali s storitvami)
- sodelovanja z javnimi zavodi, organizacijami in društvi (našteto pod točko 3.8)

Kazalniki uspešnosti in učinkovitosti po procesih v letu 2024 (ostali finančni kazalniki so prikazani v nadaljevanju poročila)

PROCES - KAZALNIK	doseženo 2023	plan 2024	doseženo 2024	indeks 24/23	indeks 24/24 plan
Izposoja knjižničnega gradiva in informacijska služba					
Št. izposojenega gradiva	67.019	69.000	72.314	108	105
Rezerv. podaljsev. preko OPAC-a	12.366	12.700	15.124	122	119
Medknjižnična izposoja					
Št. realiziranih medknjižn. izposoj	370	380	412	111	108
Nabava knjižničnega gradiva					
Sredstva za nakup KG	31.320	31.397	32.920	105	105
Prirast gradiva	1.290	1.300	1.301	101	100
Obknjižnične dejavnosti - prireditve in dogodki					
Število dogodkov	416	420	417	100	99
Število realiziranih projektov	27	27	28	104	104
Članstvo					
Št. aktivnih članov	1.693	1.700	1.627	96	96
Kulturni dom Metlika					
*Gledališke predstave	4	4	5	125	100
*Otroške predstave	11	13	17	154	131
*Kino predstave	14	10	13	93	130
»Pridi zvečer na grad«					
Število dogodkov	16	16	19	100	119
Pridobljena lastna sredstva					
Lastna sredstva	22.939	19.500	24.022	105	123

❖ *Dogodke smo planirali v skladu z našimi kadrovskimi in tehničnimi zmožnostmi ter povpraševanjem okolja.*

5 NASTANEK MOREBITNIH NEDOPUSTNIH IN NEPRIČAKOVANIH POSLEDIC PRI IZVAJANJU PROGRAMA

Pri izvajanju programa in drugih dejavnosti knjižnice ni prišlo do nepričakovanih posledic, ki bi vplivale na razvoj dejavnosti. V večini smo realizirali zastavljene cilje, na mnogih področjih smo jih presegli. Razvijali smo tudi nove dejavnosti in projekte.

Finančna sredstva so bila namensko porabljena.

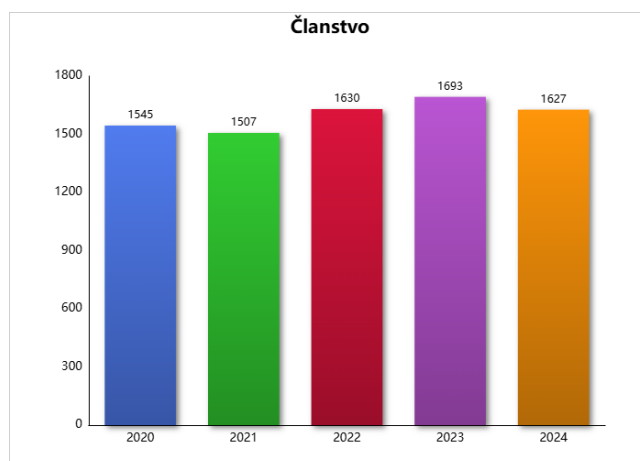
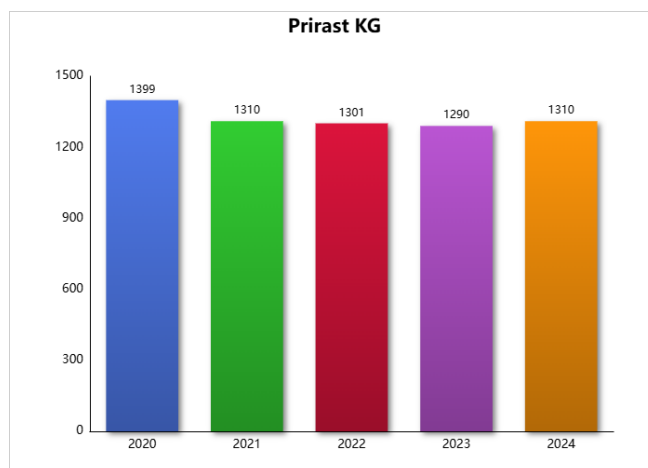
6 OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV V PRIMERJAVI Z DOSEŽENIMI CILJI IZ POROČILA PRETEKLEGA LETA ALI VEČ PRETEKLIH LET

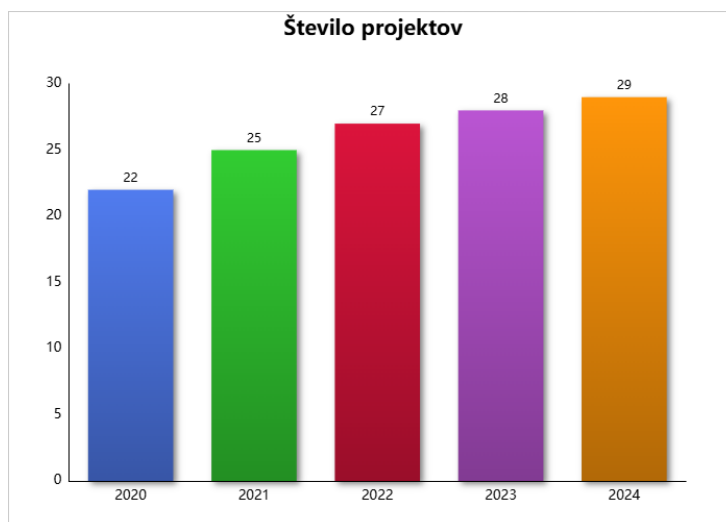
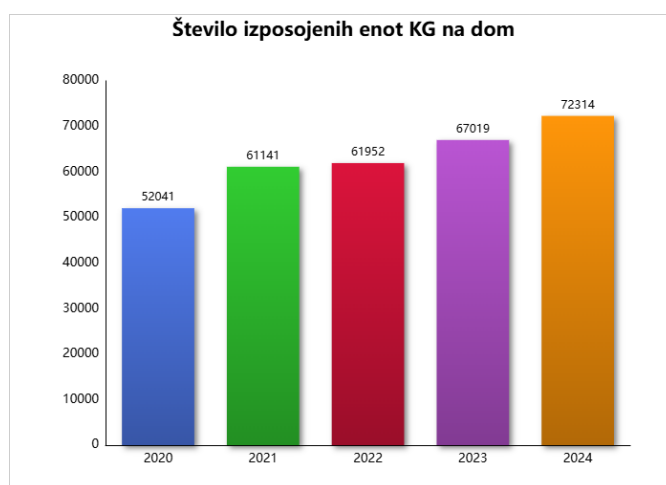
Pri oceni uspeha v preteklem obdobju smo izbrali zadnje štiriletno obdobje 2020–2024:

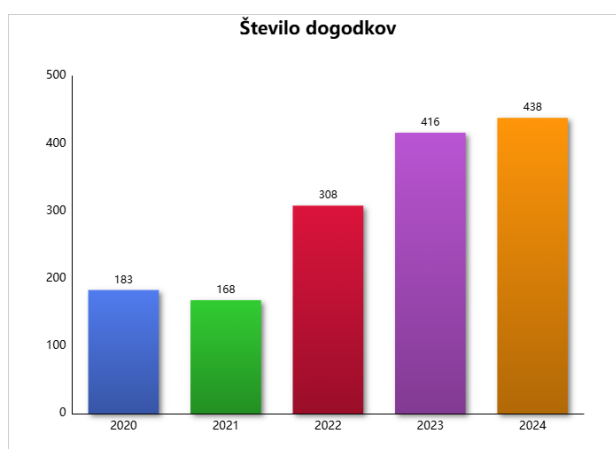
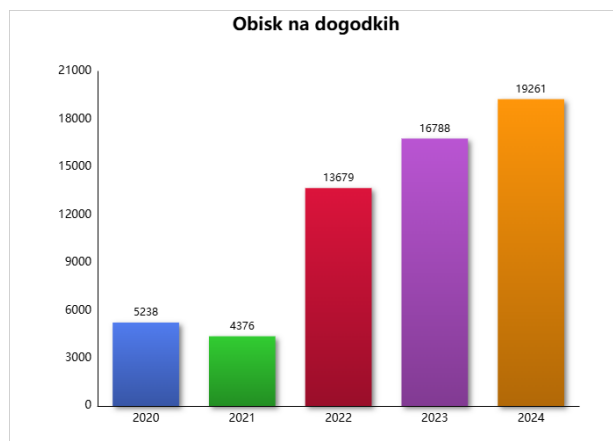
Leto	Prirast KG	Članstvo	Obiskovalci knjižnice	Število izposojenih enot KG na dom	Število dogodkov	Obisk na dogodkih	Število projektov
2020	1.398 ^{*1}	1.545	28.319	52.041	183 ^{*2}	5.238 ^{*2}	22
2021	1.310 ^{*1}	1.507	25.154	61.141	168 ^{*2}	4.376 ^{*2}	25
2022	1.301 ^{*1}	1.630	30.111	61.952	308 ^{*2}	13.679 ^{*2}	27
2023	1.290 ^{*1}	1.693	32.033	67.019	416 ^{*2}	16.788 ^{*2}	28
2024	1.301 ^{*1}	1.627	35.886	72.314	438 ^{*2}	19.261 ^{*2}	29

^{*1}Biblos in Audibook nista upoštevana

^{*2} upoštevani vsi dogodki v knjižnici, KD, na poletnih prireditvah (brez spletnih dogodkov)

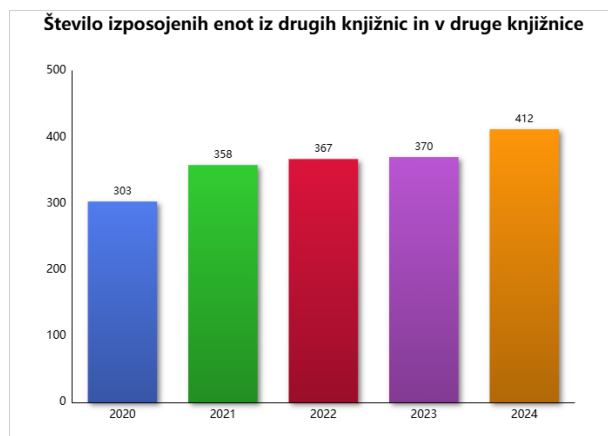

Medknjižnična izposoja

Leto	Število izposojenih enot iz drugih knjižnic in v druge knjižnice
2020	303
2021	358
2022	367
2023	370
2024	412

Knjižnica presega temeljno zalogo knjižničnega gradiva (4 knjige na prebivalca). Prirast knjižničnega gradiva je primerljiv z leti poprej. V letu 2024 beležimo 1.627 aktivnih članov, ki so si vsaj enkrat v minulem letu izposodili knjižnično gradivo, sicer je v knjižnico včlanjenih 2.186 članov.

V primerjavi z letom 2023 je članstvo nekoliko nižje, obiskovalci knjižnice, izposoja, število dogodkov in obiski na dogodkih pa se povečujejo, prav tako uporaba sistema COBISS za podaljševanje in rezerviranje gradiva na daljavo ter medknjižnična izposoja. Število dogodkov je v močnem porastu, prav tako obisk na dogodkih. Knjižnica razvija vedno nove projekte.

7 OCENA GOSPODARNOSTI IN UČINKOVITOSTI POSLOVANJA GLEDE NA STANDARDE IN MERILA, KOT JIH JE PREDPISALO PRISTOJNO MINISTRSTVO, TER UKREPI ZA IZBOLJŠANJE UČINKOVITOSTI IN KAKOVOSTI POSLOVANJA

Knjižnica je finančna sredstva razporejala na podlagi sprejetega finančnega in delovnega programa, na podlagi pogodb s financerji in zakonskimi določili – kot dober gospodar. Cilji so bili realizirani. Z razpoložljivim kadrom je knjižnica dosegla učinkovite in kakovostne rezultate na vseh področjih delovanja. Knjižnica je pridobivala tudi finančna sredstva:

- a. na podlagi razpisov oz. javnih pozivov: **12.664 EUR**
- b. preko prošenj sponzorjem in donatorjem: **2.720 EUR**
- c. prihodek od vstopnin (KD in »Pridi zvečer na grad«): **21.276,50 EUR**
- d. drugo (dar): **177,98 EUR**

Za boljšo učinkovitost ter kakovost poslovanja in delovanja je potreben dodaten kader, predvsem v enoti KD, ter novi, večji in bolj funkcionalni prostori knjižnice.

8 OCENA DELOVANJA SISTEMA NOTRANJEGA FINANČNEGA NADZORA

Notranji finančni nadzor je potekal s kontrolo namenske porabe odobrenih sredstev s strani občine in Ministrstva za kulturo.

Z rednimi mesečnimi zahtevki za sredstva po pogodbi izkazujemo občini računovodske izkaze za pretekli mesec s podatki o prihodkih in odhodkih, plačah zaposlenih in kontnih izpisih. Prav tako smo posredovali ustrezna poročila o porabljenih sredstvih, pridobljenih na razpisih oz. pozivih Ministrstva za kulturo. Finančno poslovanje je spremljal Svet zavoda.

9 POJASNILA, ZAKAJ NA NEKATERIH PODROČJIH ZASTAVLJENI CILJI NISO BILI DOSEŽENI

Načrtovani letni cilji so bili v veliki meri realizirani. Izvedli smo veliko večino vseh planiranih projektov in dejavnosti. Na določenih področjih smo plan močno preseglji (npr. dogodki v knjižnici, KD in na poletnih prireditvah).

10 OCENA UČINKOV POSLOVANJA NA DRUGA PODROČJA, PREDVSEM NA GOSPODARSTVO, SOCIALNE RAZMERE, VARSTVO OKOLJA, REGIONALNI RAZVOJ, UREJANJE PROSTORA IN PODOBNO

Knjižnica je središče in stičišče vseh generacij, ki združuje interese posameznikov in družbe v smeri kulture, izobraževanja, razvoja bralne kulture, informacijske pismenosti in vseživljenjskega izobraževanja. V njej uporabniki zadovoljujejo svoje kulturne potrebe, se izobražujejo, iščejo najrazličnejše informacije, potrebne za intelektualni in osebni razvoj.

Knjižnična dejavnost kot javna služba omogoča posameznikom in skupnosti kvalitetnejše bivanje s povezovanjem različnih stilov življenja, neomejen in demokratičen dostop do gradiv, elektronskih publikacij in informacij. Omogoča tudi udobno, varno, aktivno in uspešno življenje vsakomur, v skladu z njegovimi potrebami, sposobnostmi in zmožnostmi ter razvija številne dejavnosti, v katere se vključujejo vse generacije bralcev in uporabnikov za večjo kvaliteto življenja.

11 DRUGA POJASNILA, KI VSEBUJEJO ANALIZO KADROVANJA IN INVESTICIJSKIH VLAGANJ

V knjižnici so zasedena naslednja delovna mesta: hišnik, manipulant, knjižničar, bibliotekar in direktor. Skrbimo za različne dejavnosti za otroke, mladino in odrasle ter za uporabnike s posebnimi potrebami. Poleg osnovne knjižnične dejavnosti imamo v upravljanju kulturni dom, skrbimo za vsebino (dogodki) in organiziramo mednarodne poletne kulturne prireditve »Pridi zvečer na grad«.

12 POSEBNOSTI V LETU 2024

12.1. Odprtost knjižnice v letu 2024

V letu 2024 je knjižnica delovala po ustaljenem urniku. Odprtost knjižnice je bila 56 ur tedensko. Med poletnimi počitnicami (julij, avgust) knjižnica deluje po poletnem obratovalnem času, ki ga vsako leto decembra potrdi Svet zavoda za naslednje leto.

12.2. Projekti, dogodki na daljavo

V času, ko nismo mogli pripravljati dogodkov v živo, smo naše uporabnike nagovorili z dogodki na daljavo. Najbolj odmevne, ne le v naši občini, temveč tudi v slovenskem prostoru, so bile naše pravljice na daljavo. Opažamo, da gledanost le-teh še vedno raste.

12.3. Medknjižnična izposoja

Ljudska knjižnica Metlika svojim uporabnikom nudi tudi medknjižnično izposajo. Po dogovoru območnih knjižnic je medknjižnična izposoja iz dolenjskih, posavskih in belokranjskih knjižnic (Novo mesto, Črnomelj, Brežice, Krško, Sevnica, Trebnje, Kočevje in Ribnica) brezplačna, iz ostalih slovenskih knjižnic uporabnik plača 7 EUR na enoto.

Dijaki in študenti imajo brezplačno medknjižnično izposajo za študijsko gradivo, ne glede iz katere knjižnice si ga izposodijo.

12.4. Domoznanska dejavnost

V letu 2024 smo veliko časa posvetili raziskovanju in oblikovanju domoznanskih vsebin za objavo na Kamri in v Albumu Slovenije. Velik poudarek smo namenili tudi promociji naših vsebin, tako da so se nam ogledi v zadnjih letih močno povečali. V letu 2024 smo na Kamro dodali obsežno zbirko o Narodni čitalnici v Metliki, saj v letu 2025 praznujemo 160-letnico ustanovitve Narodne čitalnice v Metliki, prve na Dolenjskem.

NOVOSTI, POMEMBNI DOSEŽKI, ODMEVNI DOGODKI v letu 2024

- **32. mednarodne poletne prireditve »Pridi zvečer na grad« - 19 dogodkov, od tega 4 za otroke, ter organizacija že tradicionalnega božičnega koncerta v decembru**
- **aktivno sodelovanje v testiranju nove platforme za izposajo e-knjig Cobiss ELA (Izum, ZSK) in vzpostavitev platforme za izposajo e-knjig za bralce**
- **Marta Strahinić prejela Priznanje za spodbujane veselja do branja in za dosežke na področju dviga bralne kulture »Sončnica na rami« (KUD Sodobnost International)**
- **literarno-glasbeni domoznanski dogodek v Domu starejših občanov Metlika ob svetovnem dnevu knjige**
- **aktivno sodelovanje v Tednu kulturne dediščine in Evropskem tednu mobilnosti**
- **»Knjižnični flash mob« v tednu slovenskih splošnih knjižnic, ki je bil dobro obiskan in medijsko podprt**
- **na Kamri smo objavili obsežno zbirko o Narodni čitalnici v Metliki, saj v letu 2025 praznujemo 160-letnico ustanovitve Narodne čitalnice v Metliki, prve na Dolenjskem**

POROČILO PRIPRAVILA:

Marta Strahinić, direktorica

RAČUNOVODSKO POROČILO – POJASNILA IN RAZKRITJA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

Računovodski izkazi določenega uporabnika kontnega načrta Ljudska knjižnica Metlika so sestavljeni v skladu z določbami:

- Zakona o javnih financah (ZJF, Ur. l.RS 11/11-UPB4, 110/11, 46/13)
- Navodila o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna (Ur. l. RS 112/09, 58/10,104/10,104/11,97/12)
- Zakona o računovodstvu (ZR, Ur. l. RS 23/99, 32/02) in SRS 2023
- Pravilnika o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava (Ur. l. RS 134/03,34/04,13/05,114/06,138/09,120/07,112/09,58/10,97/12)
- Pravilnika o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Ur. l. RS 115/02, 21/03, 134/03, 124/04, 120/07, 124/08, 58/10, 60/10, 104/10, 104/11)
- Pravilnika o spremembah in dopolnitvah pravilnika o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (Ur. l. RS 12/01,10/06,8/07,102/10)
- Zakona o uravnoveženju javnih financ
- Računovodsko poročilo in pojasnila so sestavni del letnega poročila Ljudske knjižnice Metlika

POJASNILA K BILANCI STANJA

1. SREDSTVA

Ljudska knjižnica Metlika ima po stanju 31. 12. 2024 sredstva v višini 399.912,59 EUR. V primerjavi z letom 2023 se je stanje sredstev zmanjšalo za 18.903 EUR, to je z indeksom 95,49. Zmanjšanje je pri dolgoročnih sredstvih, medtem ko je pri kratkoročnih sredstvih izkazano povečanje.

Struktura sredstev je naslednja:

<i>Vrsta sredstev</i>	<i>Vrednost po stanju 31.12.2024</i>	<i>Vrednost po stanju 31.12.2023</i>	<i>Indeks</i>
Dolgoročna	363.806	386.611	94,10
Kratkoročna	36.107	32.205	112,12
Skupaj	399.913	418.816	95,49

a) Dolgoročna sredstva vključujejo:

<i>Vrsta dolgoročnih sredstev</i>	<i>Neodpisana vrednost po stanju 31.12.2024</i>	<i>Neodpisana vrednost po stanju 31.12.2023</i>	<i>Indeks</i>
Neopredmetena dolg. sred.	2.396	574	417,42
Nepremičnine v upravlj.	349.218	375.227	93,07
Oprema in dr. inv. v upravlj.	12.192	10.810	112,78
Knjige	0	0	
Skupaj	363.806	386.611	94,10

Po stanju 31. 12. 2024 ima Ljudska knjižnica Metlika v upravljanju sredstva v višini 363.805,68 EUR, kar je 100 % vseh sredstev. Dolgoročna sredstva so se v letu 2024 zmanjšala z indeksom 94,10.

Vrednost sredstev v upravljanju za SM (stroškovno mesto) knjižnica po stanju 31. 12. 2024 je 161.162 EUR in je v primerjavi z letom 2023 manjše za 1.556 EUR oz. z indeksom 99,04.

Vrednost sredstev v upravljanju na SM kulturni dom po stanju 31. 12. 2024 je 202.644 EUR. Tudi ta vrednost je manjša od preteklega leta za 21.209 EUR oziroma z indeksom 90,53.

V letu 2024 je Ljudska knjižnica povečala vrednost neopredmetenih dolgoročnih sredstev (spletna stran) v vrednosti 1.952,00 EUR, nabavila osnovna sredstva (regal in stole) v skupni vrednosti 6.335,15 EUR, in sicer vse za knjižnico. Investicij v kulturni dom v letu 2024 ni bilo. Investicije je financirala Občina Metlika v višini 5.952,00 EUR, razliko pa smo financirali iz presežne amortizacije preteklih let ter presežka preteklih let.

V letu 2024 je bilo nabavljenega za 30.549,38 EUR knjižničnega gradiva, kar je na ravni predhodnih let (520 EUR manj kot v letu 2023). Med dolgoročna sredstva je knjiženo gradivo v vrednosti 30.549 EUR, ostala nabava knjižničnega gradiva nima narave dolgoročnih sredstev. Poleg nakupa je knjižnica pridobila za 177,98 EUR gradiva v dar.

V letu 2024 je bila izvedena tudi predpisana uskladitev vrednosti knjižničnega gradiva v sistemu COBISS tako, da je bilo izvedeno vrednotenje knjižničnega gradiva brez nabavne vrednosti (to je vpisanega pred letom 1990) s povprečno določeno ceno. Prevrednotenje je bilo knjiženo v višini 233.818,03 EUR, tako nabavna vrednost kot tudi popravek vrednosti. Prevrednotenje ni imelo vpliva na poslovni izid.

Viri financiranja nabave knjižničnega gradiva so bili MK 12.664 EUR, Občina Metlika 19.738 EUR (skupaj 32.402 EUR). Evidenčna vrednost knjig in knjižničnega gradiva na dan 31. 12. 2024 je 641.416,93 EUR, v istem znesku je oblikovan popravek vrednosti knjig in knjižničnega gradiva dolgoročne narave. Knjigovodska vrednost je usklajena s stanjem v evidencah COBISS.

Amortizacija za osnovna sredstva je obračunana v skladu Pravilnikom o računovodstvu LKM in s stopnjami, določenimi s Pravilnikom o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev ter njegovih sprememb in je obračunana in knjižena v višini 26.009,16 EUR za stavbe, 4.673,05 EUR za opremo in 129,19 EUR za neopredmetena dolgoročna sredstva ter takojšen popravek knjižničnega gradiva v višini 30.727,36 EUR, vse v breme sredstev v upravljanju. Odpisana je bila oprema v skupni višini 1.972,51 EUR nabavne vrednosti. Vsa odpisana sredstva so bila tudi v celoti amortizirana, knjigovodska vrednost odpisanih sredstev je 0,00 EUR.

Stopnja odpisanosti zgradb je 59,72 %, stopnja odpisanosti opreme pa 89,13 %.

V letu 2024 ni bilo opravljeno prevrednotenje dolgoročnih sredstev.

b) Kratkoročna sredstva so po sestavi naslednja:

<i>Vrsta kratkoročnih sredstev</i>	<i>Vrednost po stanju 31. 12. 2024</i>	<i>Vrednost po stanju 31. 12. 2023</i>	<i>Indeks</i>
Denarna sredstva v blagajni	491	201	244,28
Denarna sredstva na računih	9.111	9.016	101,05
Terjatve do kupcev	0	0	0,00
Terjatve do uporabnikov EKN	26.505	22.988	115,30
Druge kratkoročne terjatve	0	0	
Aktivne časovne razmejitev	0	0	0,00
Skupaj	36.107	32.205	112,12

Na dan 31. 12. 2024 ima Ljudska knjižnica na računu 9.110,61 EUR, v blagajni pa 491,40 EUR. Stanje neprispelih nakazil od plačil s karticami je 0,00 EUR.

Po stanju na dan 31. 12. 2024 Ljudska knjižnica Metlika nima terjatev do kupcev.

Terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta v višini 26.466,27 EUR zajemajo terjatve po zahtevkih za plače in materialne stroške za december 2024 do Občine Metlika, ter terjatve do EZR za obresti od stanj na računih v višini 38,63 EUR. Stanje terjatev je višje glede na preteklo leto tako iz naslova terjatev za pokrivanje stroškov plač kot tudi terjatev za refundacijo programskih stroškov.

Vse terjatve do uporabnikov EKN so usklajene in so do 4. 2. 2025 tudi že poravnane.

Aktivnih časovnih razmejitev nismo oblikovali.

2. OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV

Ljudska knjižnica Metlika ima po stanju 31. 12. 2024 obveznosti do virov sredstev v višini 399.912,59 EUR. V primerjavi z letom 2023 se je stanje obveznosti do virov sredstev

zmanjšalo za 18.903 EUR, to je z indeksom 95,49. Zmanjšanje je pri dolgoročnih obveznostih, medtem ko je pri kratkoročnih obveznostih izkazano povečanje.

Struktura obveznosti do virov sredstev je naslednja:

<i>Vrsta sredstev</i>	<i>Vrednost po stanju 31. 12. 2024</i>	<i>Vrednost po stanju 31. 12. 2023</i>	<i>Indeks</i>
Dolgoročne obveznosti	369.563	390.946	94,53
Kratkoročne obveznosti	30.350	27.870	108,90
Skupaj	399.913	418.816	95,49

a) **Kratkoročne obveznosti**

<i>Vrsta kratkoročnih sredstev</i>	<i>Vrednost po stanju 31. 12. 2024</i>	<i>Vrednost po stanju 31. 12. 2023</i>	<i>Indeks</i>
Obveznosti do zaposlenih	15.266	13.646	111,87
Obveznosti do dobaviteljev	12.075	11.622	103,90
Druge obveznosti	2.198	1.953	112,54
Obveznosti do uporab. EKN	811	649	124,96
Skupaj	30.350	27.870	108,90

Kratkoročnih obveznosti do redno zaposlenih iz naslova plač ali povračil za mesec december 2024 so izkazane v višini 15.265,84 EUR in so v celoti poplačane z izplačilom plač 9. 1. 2025. Obveznosti so višje od obveznosti preteklega leta zaradi splošnega povečanja plač javnim uslužbencem v letu 2025.

Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v višini 12.074,63 EUR so v primerjavi s preteklim letom 2023 nekoliko višje, saj je bilo konec leta 2024 izvedenega več programa ter nakup energentov, te obveznosti pa so bile v skladu z rokom plačila poravnane v začetku leta 2025. Obveznosti poravnavamo tekoče in v valutnih rokih. Zapadlih obveznosti nimamo. Poslovanje poteka časovno enakomerno, v skladu s poslovnim in finančnim načrtom, zato večjih odstopanj glede na preteklo leto ni. Kritje za plačilo obveznosti je v stanju sredstev na računu ter terjatev do financierjev. Obveznosti do dobaviteljev iz tujine ali EU nimamo.

Druge obveznosti po stanju 31. 12. 2024 v višini 2.198,35 EUR so obveznosti za prispevke na plače december 2024, poravnane 9. 1. 2025. Tudi te so višje od preteklega leta, saj so povezane z višjimi obveznostmi do zaposlenih.

Obveznosti do uporabnikov EKN so obveznosti do UJP iz naslova zaračunane provizije za meseca 11/2024 in 12/2024, obveznost do Knjižnice Mirana Jarca NM za bibliobus 12/202, obveznosti do Otroškega vrtca za souporabo programov ter obveznosti do drugih

zavodov iz naslova medknjižnične izposoje – vse z valuto plačila v 2025. Med odprtimi obveznostmi ni zapadlih obveznosti.

b) Dolgoročne obveznosti in lastni viri

<i>Vrsta dolgoročnih sredstev</i>	<i>Vrednost po stanju 31. 12. 2024</i>	<i>Vrednost po stanju 31. 12. 2023</i>	<i>Indeks</i>
Sredstva v upravljanju	363.806	387.330	93,93
Presežek prihodkov	5.757	3.616	159,21
Dolgoročne rezervacije	0	0	0
Skupaj	369.563	390.946	94,53

Zmanjšanje sredstev v upravljanju z indeksom 93,93 je posledica presežka novih nabav (prenosov v upravljanje) nad obračunano amortizacijo. Vrednost izkazanih sredstev v upravljanju je enaka vrednosti dolgoročnih sredstev.

Sestava in gibanje neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev je prikazano v prilogi, vsebinsko je opisano pri 1.a) – Dolgoročna sredstva.

Presežek prihodkov v višini 5.756,69 EUR je vsota neporabljenega presežka preteklih let v višini 1.999,60 EUR ter presežka prihodkov tekočega leta v višini 3.757,09 EUR.

Ljudska knjižnica Metlika nima zunajbilančnih evidenc.

Priloge Stanje in gibanje neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev in Stanje in gibanje dolgoročnih kapitalskih naložb in posojil sta sestavni del letnega poročila, razkritja k obema sta del pojasnil k bilanci stanja.

POJASNILA K IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV

Ljudska knjižnica Metlika izkazuje v Izkazu prihodkov in odhodkov za leto 2024 prihodke v skupni višini 345.882,70 EUR, odhodke v višini 342.078,60 EUR in presežek prihodkov v višini 3.804,10 EUR.

Prihodke in odhodke poslovnega leta 2024 smo primerjali s prihodki in odhodki preteklega leta ter z načrtovanimi prihodki in odhodki.

1. PRIHODKI

Prihodki Ljudske knjižnice Metlika so v letu 2024 znašali 345.882,70 EUR. V primerjavi s poslovnim letom 2023 so se prihodki povečali za 17.029 EUR oziroma z indeksom 107,43.

a) Struktura prihodkov po vrstah je naslednja:

<i>Vrsta prihodkov</i>	<i>Prihodki tekočega obrač. obdobja</i>	<i>Prihodki pretekl. obrač. obdobja</i>	<i>Načrtovani prihodki</i>	<i>Indeks realiz/načrt</i>
Prihodki iz poslovanja	345.409	328.382	348.473	99,12
Finančni prihodki	474	472	0	
Drugi prihodki	0	0	0	
Skupaj	345.883	328.854	348.473	99,26

b) Struktura prihodkov iz poslovanja po virih je naslednja:

<i>Vrsta prihodkov - vir</i>	<i>Prihodki tekočega obrač. obdobja</i>	<i>Prihodki pretekl. obrač. obdobja</i>	<i>Indeks</i>	<i>Delež v celoti</i>
Prihodki iz proračunov za redno dejavnost	315.215	304.322	103,58	91,26%
Prihodki iz proračunov za investicijsko vzdrževanje	0	0		0,00%
Prihodki iz prodaje storitev in blaga	30.194	24.060	125,49	8,74%
Skupaj	345.409	328.382	105,19	100,00

c) Struktura prihodkov iz poslovanja (brez prihodkov za investicijsko vzdrževanje) **po stroškovnih mestih** je naslednja:

<i>Vrsta prihodkov - vir</i>	<i>Prihodki tekočega obrač. obdobja</i>	<i>Prihodki pretekl. obrač. obdobja</i>	<i>Indeks</i>	<i>Delež v celoti</i>
Prihodki iz poslovanja za redno dejavnost knjižnice – SM 1	267.128	261.175	103,53	79,53%
Prihodki iz poslovanja za redno dejavnost kulturni dom – SM 2	53.740	47.871	144,87	14,58%
Prihodki iz poslovanja za redno dejavnost »Pridi zvečer na grad« - SM 3	24.541	19.336	93,06	5,89%
Skupaj	345.409	328.382	107,28	100,00

Iz tabel je razvidno povečanje skupnih prihodkov iz poslovanja v primerjavi s preteklim letom. Povečanje je rezultat povečanih dotacij za redno dejavnost (zakonsko povečanje plač v javnem sektorju in povečani stroški izvedbe programa). Hkrati so se povečali tudi prihodki iz naslova prodaje storitev v kulturnem domu in prihodki iz naslova prireditev

Pridi zvečer na grad. Povečanje je bilo tudi načrtovano oziroma pri lastnih (nejavnih) prihodkih celo presega načrtovane prihodke.

Namenski prihodki za nabavo knjižničnega gradiva so se glede na leto 2023 povečali za 757 EUR, vse iz vira MK, sredstva Občine Metlika so v letu 2024 enaka sredstvom v letu 2023.

Skupni prihodki iz naslova dotacije Občine Metlika za redno dejavnost (vključno s KG) znašajo 302.551 EUR in so se v primerjavi s preteklim letom povečali za 10.136 EUR.

Prihodki iz naslova dotacije Občine Metlika za plače so se povečali za 2.592 EUR oziroma z indeksom 101,31 (v letu 2023 je bila izplačana odpravnine ob upokojitvi). Prihodki iz naslova dotacije za programske in neprogramske stroške so se povečali za 7.544 EUR, največ iz naslova višjih stroškov v KD, ki jih na podlagi zahtevkov po dejanskih stroških refundira Občina Metlika.

Načrtovani prihodki iz tega vira so bili višji za 9.208 EUR, vendar niso bili realizirani v načrtovani višini oziroma so bili realizirani z indeksom 90,00.

Povečali so se tudi prihodki iz nejavnih virov in sicer za 6.134 EUR oziroma z indeksom 125,49.

Ljudska knjižnica Metlika izkazuje tudi finančne prihodke v višini 473,86 EUR. Gre za prihodke iz naslova rednih obresti za sredstva na računu.

2. ODHODKI

Odhodki Ljudske knjižnice Metlika so bili v letu 2024 v višini 348.473,32 EUR in so se v primerjavi z letom 2023 povečali z indeksom 104,09.

a) Odhodki po strukturi so bili naslednji:

<i>Vrsta odhodkov</i>	<i>Prihodki tekočega obrač. obdobja</i>	<i>Prihodki pretekl. obrač. obdobja</i>	<i>Načrtovani odhodki</i>	<i>Indeks realiz./načrt.</i>	<i>Delež v celoti</i>
Stroški blaga, materiala in storitev	140.318	129.480	147.162	95,35	41,02 %
Stroški dela	201.761	199.162	201.311	100,22	58,98 %
Stroški invest.vzdrž.	0	0	0		0,00 %
Skupaj	342.079	328.642	348.473	98,17	100,00

b) Odhodki po viru financiranja:

<i>Vrsta odhodkov</i>	<i>Odhodki iz proračunskih virov</i>	<i>Odhodki iz neproračunskih virov</i>	<i>Delež</i>
Stroški blaga, materiala in storitev	115.196	25.122	82 %/ 18 %
Stroški dela	200.019	1.742	99 %/ 1 %
Skupaj	315.215	26.864	92 %/ 8 %

c) Struktura odhodkov iz poslovanja po stroškovnih mestih je naslednja:

<i>Vrsta odhodkov - vir</i>	<i>Prihodki tekočega obrač. obdobja</i>	<i>Prihodki pretekl. obrač. obdobja</i>	<i>Indeks</i>	<i>Delež v celoti</i>
Odhodki iz poslovanja za redno dejavnost knjižnice – SM 1	267.601	262.919	101,78	78,23 %
Odhodki iz poslovanja za redno dejavnost kulturni dom – SM 2	53.579	46.897	114,24	15,66 %
Odhodki iz poslovanja za redno dejavnost »Pridi zvečer na grad« - SM 3	20.899	18.826	111,01	6,11 %
Skupaj	342.079	328.642	104,09	100,00

Stroški materiala v višini 53.753 EUR se oblikujejo ob nabavi in se ne zadržujejo v zalogah. Največja postavka stroškov so knjižnično gradivo v višini 32.402 EUR.

Stroški storitev v višini 86.564 EUR se nanašajo predvsem na stroške izvedbe programa in stroške rednega poslovanja, ti so večinoma časovno enakomerno razporejeni.

Najvišje postavke stroškov storitev za knjižnico so stroški bibliobusa, projektov in knjigovodskih storitev. Stroški so na ravni preteklega leta (večinoma povečani na podlagi pričakovanih uskladitev cen z inflacijo), povečani so predvsem neposredni stroški programa in z njimi povezane storitve.

Med stroški storitev za kulturni dom so največja postavka stroški storitev izvajalcev programa, skupaj v višini 14.690 EUR (v 2023 pa 10.399 EUR). Skupaj programski stroški KD znašajo 19.290 EUR. Neprogramske stroški v KD znašajo 21.535 EUR in so višji od leta 2023 (višji stroški tekočega vzdrževanja).

Med stroški storitev za Poletne kulturne prireditve »Pridi zvečer na grad« so največja postavka stroški izvajalcev, skupaj v višini 17.896 EUR (v 2023 so bili 16.704 EUR). Skupaj programski stroški znašajo 19.158 EUR.

Ljudska knjižnica je v letu 2024 prijavila sodelovanje v več projektih, ki jih je tudi realizirala. V letu 2024 so bila s finančnim načrtom zagotovljena vsa sredstva s strani Občine Metlika in lastnih rednih prihodkov, saj so vse dejavnosti v knjižnici za obiskovalce brezplačne.

Plače in drugi stroški dela so obračunani v višini, ki jo določajo ustrezni predpisi. Konec leta 2024 je bilo redno zaposlenih 6 delavcev, od tega na SM knjižnica 5,5 delavcev in 0,5 delavca na SM kulturni dom. V primerjavi s preteklim letom 2023 se število zaposlenih ni spremenilo.

Skupni stroški dela so se, v primerjavi z letom 2023, povečali za 2.599 EUR oziroma z indeksom 101,30. Povečanje skupnega stroška dela je posledica realizacije načrtovanih stroškov dela in izrednega povečanja plač vsem javnim uslužbencem za 3,34% v juniju 2024. V letu 2023 je bila izplačana odpravnina ob upokojitvi delavca, v letu 2024 pa teh izdatkov ni bilo.

V letu 2024 je bila izplačana delovna uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu v skupni višini 1.500,00 EUR Bto. Povprečni mesečni bruto znesek plače na zaposlenega je znašal 2.167,28 EUR (v letu 2023 pa 2.111,33 EUR). Znesek zajema poleg osnovne plače tudi vse dodatke in uspešnosti.

Regres za letni dopust je bil izplačan vsem zaposlenim v višini, skladni z veljavnimi predpisi.

Prispevki in davki iz in na plače se izplačujejo v višini v skladu s predpisi in v zakonsko določenih rokih.

Povračila stroškov in drugi prejemki so obračunani in izplačani v višini, določeni z Uredbo.

Amortizacija je bila obračunana v predpisani višini v celoti v breme sredstev v upravljanju na kontu 980.

Ugotovljen je bil presežek prihodkov nad odhodki v skupni višini 3.804,10 EUR, in sicer na SM-1 knjižnica presežek prihodkov v višini 0,00, na SM-2 kulturni dom v višini 164,60 EUR in na SM-3 prireditve Pridi zvečer na grad v višini 3642,21 EUR. Čisti presežek prihodkov (po odštetju davka od dohodkov pravnih oseb) v višini 3.757,09 EUR je začasno nerazporejen, o njem bo odločal svet zavoda.

POJASNILA K IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV PO VRSTAH

Izkaz prihodkov in odhodkov po vrstah dejavnosti je sestavljen na podlagi Izkaza prihodkov in odhodkov.

Sestava prihodkov po vrstah in dejavnostih je naslednja:

<i>Vrsta prihodkov - vir</i>	<i>Prihodki tekočega obrač. obdobja</i>	<i>Odhodki tekočega obrač. obdobja</i>	<i>Presežek</i>
Prihodki/odhodki iz proračunov za redno dejavnost	315.215	315.215	0
Prihodki/odhodki od prodaje stor. in blaga za opr. javne službe	30.194	26.390	3.804
Finančni prihodki/odhodki	474	474	0
Skupaj	345.883	342.079	3.804

V skladu s sklepom župana Občine Metlika iz leta 2021 se vsi prihodki Ljudske knjižnice Metlika uvrščajo med prihodke iz naslova opravljanja javne službe.

POJASNILA K IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA

Po načelu denarnega toka Ljudska knjižnica Metlika izkazuje 348.317,71 EUR prejemkov, 347.788,78 EUR izdatkov in presežek prejemkov v višini 528,93 EUR.

Izkaz vsebuje podatke o prejemkih in izdatkih v obračunskem obdobju 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024 po načelu denarnega toka.

Prihodki so razčlenjeni na:

<i>Vrsta prihodkov</i>	<i>Prihodki tekočega obrač. obdobja</i>	<i>Odhodki tekočega obrač. obdobja</i>	<i>Indeks</i>	<i>Delež v celoti</i>
Prihodki za izvajanje javne službe	348.318	331.338	105,12	100,0 %
Prihodki od prodaje storitev na trgu	0	0		0,0 %
Skupaj	348.318	331.338	105,12	100 %

Prihodki za izvajanje javne službe so po viru naslednji:

<i>Prihodki za izvajanje javne službe</i>	<i>Prihodki tekočega obrač. obdobja</i>	<i>Odhodki tekočega obrač. obdobja</i>	<i>Indeks</i>	<i>Delež v celoti</i>
Državni proračun	12.664	11.907	106,36	3,64%
Občinski proračun	304.980	294.982	103,39	87,56 %
Drugi prih. iz javne službe	30.194	24.022	125,69	8,67 %
Prihodki od obresti	480	427	112,15	0,14 %

<i>Prihodki za izvajanje javne službe</i>	<i>Prihodki tekočega obrač. obdobja</i>	<i>Odhodki tekočega obrač. obdobja</i>	<i>Indeks</i>	<i>Delež v celoti</i>
Skupaj	348.318	331.338	105,12	100 %

Odhodki so razčlenjeni na:

<i>Vrsta prihodkov</i>	<i>Prihodki tekočega obrač. obdobja</i>	<i>Odhodki tekočega obrač. obdobja</i>	<i>Indeks</i>	<i>Delež v celoti</i>
Odhodki za izvajanje javne službe	347.789	334.629	103,93	100,0 %
Odhodki od prodaje storitev na trgu	0	0		0,0 %
Skupaj	347.789	334.629	103,93	100 %

Odhodki iz naslova javne službe po viru:

<i>Odhodki za izvajanje javne službe</i>	<i>Odhodki tekočega obračunskega obdobja</i>	<i>Odhodki preteklega obračunskega obdobja</i>	<i>Indeks</i>	<i>Delež v celoti</i>
Plače in izdatki zaposlenim	173.111	172.561	100,32	49,77 %
Prispevki in premije DPZ	26.917	26.305	102,33	7,74 %
Izdatki za blago in storitve	108.554	107.680	100,81	31,21%
Investicijski odhodki	39.207	28.083	139,61	11,27%
Skupaj	347.789	334.629	103,93	100 %

Obseg in struktura prejemkov in izdatkov iz naslova opravljanja javne službe in prodaje blaga in storitev na trgu po načelu denarnega toka je primerljiva s podatki iz Izkaza prihodkov in odhodkov in je primerljiva tudi s prejemki in izdatki preteklih let (povečanja iz istih razlogov, kot pri prihodkih in odhodkih).

Prihodki po denarnem toku so, enako kot prihodki po načelu nastanka poslovnega dogodka, glede na načrtovane realizirani v pretežnem delu (z indeksom 99,26), indeks realizacije odhodkov glede na načrtovane pa je nekoliko nižji, izkazan je presežek prihodkov leta 2024 in znaša 98,13. Iz tega razloga je tudi izkazan presežek prejemkov in povečanje sredstev na računu.

Tudi pri izkazu Prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka je upoštevan sklep občine ustanoviteljice glede uvrstitve prihodkov in odhodkov med storitve javne službe v celoti. Prejemki in izdatki iz naslova tržne dejavnosti niso izkazani.

Izkazan je presežek izdatkov v višini 528,93 EUR, ki se kaže tudi kot zmanjšanje sredstev na računu iz naslova tekočega poslovanja.

Poslovni izid po fiskalnem pravilu

5. člen Zakona o fiskalnem pravilu določa, da se morajo presežki, ki jih zavod kot posamezna institucionalna enota sektorja države ustvari v posameznem letu, prikazovati in zbirati na ločenem kontu. Skladno z ZIPRS1718 se presežek po denarnem toku zmanjša za neplačane obveznosti (razred 2), neporabljena namenska sredstva (razred 9), ki so namenjena za financiranje izdatkov v prihodnjem obdobju in ki so evidentirana na kontih časovnih omejitev ter za neporabljena sredstva za investicije.

Ljudska knjižnica Metlika izkazuje negativni rezultat, kar pomeni, da ne razpolaga s presežkom prihodkov nad odhodki na podlagi 5. člena ZFisP, ki bi se morali evidentirati in izkazovati na posebnem kontu.

<i>Poslovni izid po fiskalnem pravilu</i>	<i>Podatki tekočega obračunskega obdobja</i>	<i>Podatki predhodnega obračunskega obdobja</i>	<i>Indeks</i>
Denarni tok – prihodki	348.318	331.338	105,12
Denarni tok – odhodki	347.789	334.629	103,93
Presežek po denarnem toku	+529	-3.291	-16,07
Obveznosti R2	30.350	27.870	108,90
Neporabljena namenska sredstva R9	5.757	3.616	159,21
Depozit prostih denarnih sredstev	-35.578	-34.777	102,30

POJASNILA K IZKAZU FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB

Ljudska knjižnica Metlika nima finančnih terjatev in ne naložb.

POJASNILA K IZKAZU RAČUNA FINANCIRANJA

Ljudska knjižnica Metlika se v obračunskem letu 2024 ni zadolževala. Po stanju 31. 12. 2024 nima dolga.

PRIPRAVILA: Tanja Križ, Partner d. o. o.